

KREDİ KISITLARI ALTINDA EKONOMİK BÜYÜME VE GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİ

Görkem BAHTIYAR

Uludağ Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü
Görükle Kampüsü, A Blok,16059 Görükle, BURSA
E-posta: gorkbaht@hotmail.com

Serhat ÖZGÖKÇELER

Uludağ Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
Görükle Kampüsü, A Blok 16059 Görükle, BURSA
E-posta: sozokceler@gmail.com, serhat@uludag.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, finansal piyasa aksaklıklarından kaynaklanan kredi kısıtlarının varlığı altında gelir dağılımının iktisadi büyüme üzerindeki etkisini araştırmaktır. Gelir dağılımının yapısında ve durumunda meydana gelen değişimler, iktisadi büyüme, ekonomideki fiziksel ve beşeri sermaye bileşimini değiştirerek etkilemektedir. Bu bağlamda; “ Gelir dağılımındaki değişiklikler, iktisadi büyüme fiziki sermaye birikimi aracılığıyla nasıl etkilemektedir?, Gelir dağılımındaki değişiklikler, iktisadi büyüme beşeri sermaye edinimi aracılığıyla nasıl etkilemektedir ve bütün bunlarda kredi kısıtlarının rolü nedir?” gibi sorular cevaplandırılmaya çalışılacaktır. Bu sorulara cevap bulabilmek amacıyla mikro iktisat teorisinden teorik argümanlar kullanılacaktır. Çalışmanın sonunda finansal regülasyon, eğitim ve yeniden dağıtım politikaları ile ilgili bazı çıkarımlara ulaşılabilecektir. Beşeri sermayenin daha yoğun olarak kullanıldığı hizmet ve bilgi ekonomileri, sanayi ekonomilerine göre daha farklı tepki vereceğinden, farklı ekonomik yapı tiplerinin, yurt içi gelir dağılımındaki değişikliklere vereceği tepkilerin biçimi hakkında öngörülere ulaşılabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Gelir dağılımı, iktisadi büyüme, kredi kısıtları

Alan Tanımı: Gelir Dağılımı ve İktisadi Büyüme İlişkisi (Genel Ekonomi)

INCOME DISTRIBUTION AND ECONOMIC GROWTH RELATIONSHIP UNDER CREDIT CONSTRAINTS

Abstract

The aim of this study is to investigate the interaction between income distribution and economic growth under the presence of credit constraints due to imperfect financial markets. Changes in the structure and situation of income distribution affect economic growth by changing the composition of physical and human capital in an economy. Because knowledge and service economies in which human capital is more dominantly used may respond differently compared to manufacture industry based economies, some insights about different types of economic structures and the way they could react to changes in the domestic distribution of income can be reached.

Keywords: *Income distribution, economic growth, credit constrains, economic structure*

JEL Classification : O15, O16, D30

1. BÜYÜME – GELİR DAĞILIMI İLİŞKİSİNİ AÇIKLAMADA FİZİKSEL VE BEŞERİ SERMAYE AYRIMI VE ETKİLERİ

1.1.Giriş ve Tanımlama:

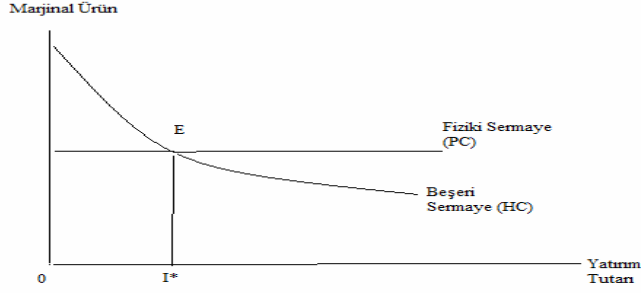
Ekonomideki gelir dağılımı yeri geldiğinde fiziksel ve beşeri sermayenin dağılımını belirleyerek ekonomik büyüme üzerinde etkili olma potansiyeline sahiptir .Konuya girmeden önce beşeri sermaye kavramını biraz açmak yerinde olacaktır.Beşeri sermaye çok geniş olarak işgücünün eğitim ve öğretim sürecinde elde ettiği kazanımlar şeklinde tanımlanabilir (Taylor,1998:629). Tanım biraz daha genişletilecek olursa, beşeri sermaye kavramının içine sağlık ve beslenme de girecektir (Dao,2008:294). Gelir dağılımının ekonomik büyümeyi etkileyişi iki temel üzerinden incelenecektir. Bunlardan ilki gelir dağılımından fiziki sermayeye ve oradan da ekonomik büyümeye doğru olan etkidir; diğeri ise gelir dağılımından beşeri sermayeye ve oradan da ekonomik büyümeye doğru olan etkidir.

1.2.Sistemin İlk unsuru: Gelir Dağılımı –Fiziki Sermaye

Ekonomiyi oluşturan toplumun nispeten daha zengin olan kesimlerinde tasarruf eğilimi daha yüksektir. Tüm yurt içi tasarrufların yurt içi yatırıma dönüştüğü varsayımında, gelir, alt gelir grubundan üst gelir grubuna aktarıldığında toplam tasarruf ve yatırım düzeyi daha yüksek olacaktır. Daha yüksek yatırım düzeyi de daha büyük bir ekonomi demektir (Weil,2005:382,383). Ancak bu mekanizmanın dış sermaye akımlarına göreceli olarak daha açık olan ülkelerde daha önemsiz olduğunu belirtmek gerekir. (Weil,2005:391 ve Barro,2000:8).

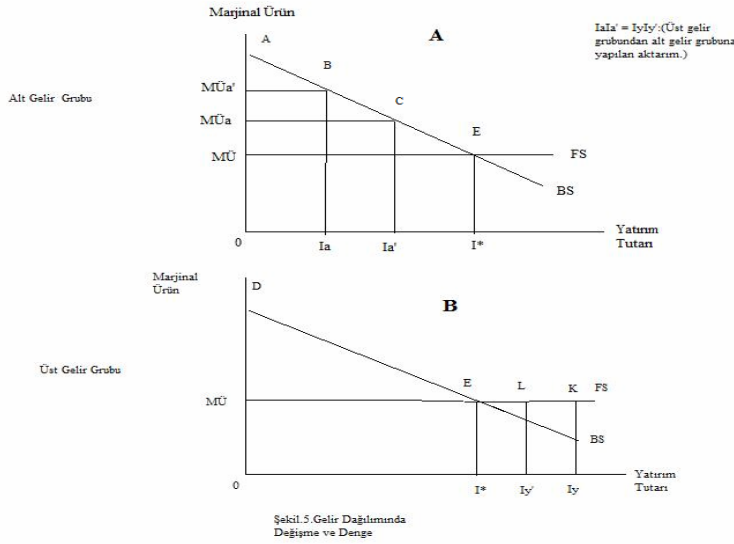
1.3.Sistemin İkinci unsuru: Gelir Dağılımı – Beşeri Sermaye

Büyüme–gelir dağılımı ilişkisini açıklamada beşeri ve fiziki sermaye ayrımını incelerken ele alınan sistemin ikinci unsuru gelir dağılımının beşeri sermaye edinimi aracılığı ile ekonomik büyümeyi etkilemesidir. Bu konuyu tam olarak kavrayabilmek için biraz iktisat teorisi gerekmektedir (Weil,2005:382-386). Konuyu açıklamak için “sermayenin marjinal ürünü” kavramı kullanılmakta ve bu kavra fiziki sermaye ve beşeri sermaye için ayrı ayrı ele alınmaktadır. Beşeri sermayenin marjinal ürününün başlangıçta fiziki sermayeninkinden yüksek olduğu ve beşeri sermayeye yatırılan parasal tutar arttıkça marjinal ürününün azaldığı, bununla birlikte fiziki sermayenin marjinal ürününün ise yatırılan miktar ne olursa olsun sabit kaldığı varsayılmaktadır. Bu bakış açısının ardındaki mantık şudur: Analiz bireysel bazda yapılmaktadır ve bir kişinin fiziki sermaye edinimi, ülkenin toplam fiziki sermaye stokunu azalan verimler durumuna düşürecek değildir. Aşağıdaki şekilde bu durum gösterilmektedir .

Şekil 3. Fiziki ve Beşeri Sermayenin Eşanlı Dengesi, Kaynak: Weil, 2005, s. 385

PC ile HC eğrileri E noktasında kesişmektedirler ve bu noktaya karşılık gelen yatırımın parasal değeri I^* dır. Bu durumda eğer kişinin yatırıma ayırabileceği tutar I^* dan az ise bunun tamamını beşeri sermayesine yatıracaktır. Eğer yatırıma ayrılacak tutar I^* dan fazlaysa kişi bu tutarın I^* kadarını beşeri sermayesine, geriye kalan kısmını ise fiziki sermayeye yatıracaktır. Bu analiz daha ileri götürüldüğünde gelir dağılımındaki bir iyileşmenin, beşeri sermaye yatırımlarını ve toplam üretimi arttırdığı görülecektir (Weil, 2005:385). Bunu göstermek için yukarıdaki şekli yöntemle ve Weil 'ın verdiği temelden hareketle biri alt diğeri üst gelir grubundan olmak üzere iki kişi için ayrı ayrı şekillerle modeli daha açık hale getirilmiş bir uygulama aşağıda gösterilmiştir:

Şekil 5. Gelir Dağılımında Değişim ve Denge

Şeklin A kısmında alt gelir grubundaki bir birey için BS ve FS eğrileri, şeklin B kısmında ise üst gelir grubundaki bir birey için BS ve FS eğrileri görülmektedir. Alt gelir grubundaki bireyin başlangıçta yatırıma ayırdığı miktar I_a , üst gelir grubundaki kişinin yatırıma ayırdığı miktar ise başlangıçta I_y kadardır. Eğer üst gelir grubundan alt gelir grubuna bir gelir aktarımı söz konusu olursa, ki bu gelir dağılımını iyileştirecektir. Hem toplamda (bu iki bireyin toplamı anlamında)

beşeri sermayeye yapılan yatırım artacak hem de toplam üretim artacaktır. Örneğin $IaIa' = IyIy'$ kadarlık bir gelirin üst gelir grubundan alt gelir grubuna aktarıldığını ve üst gelir grubundaki bireyin yatırım amaçlı olarak kullandığı bu tutarın, alt gelir grubundaki birey tarafından da yine yatırım amacıyla kullanıldığını varsayalım, yani transfer edilen miktar hiç bir şekilde tüketime gitmeyecektir. Bu durumda alt gelir grubunda yatırım düzeyi Ia' 'ne yükselecek, üst gelir grubunda ise Iy' 'ne düşecektir. Gelir dağılımı düzeltilmeden önce beşeri sermayeye yapılan yatırım $Ia + I^*$ iken gelir transferinden sonra $Ia' + I^*$ düzeyine yükselmiştir. Yani üst gelir grubundaki bireyin beşeri sermayeye yatırdığı miktar değişmezken, alt gelir grubundaki bireyin beşeri sermayeye yatırdığı miktar artmıştır. Bu yüzden de iki kişiden oluşan bu ekonomide beşeri sermayeye yatırılan tutar artmıştır. Toplam üretim miktarı ile ilgili olarak da şunlar söylenebilir: Toplam üretim, gelir dağılımının adaletsiz olduğu başlangıç durumunda $ABlaO$ (alt gelir grubundaki bireyin üretimi) ile $DKIyO$ (üst gelir grubundaki bireyin üretimi) alanlarının toplamına eşittir. Üst gelir grubundan alt gelir grubuna yapılan gelir transferi ile gelir dağılımı iyileştirildikten sonra toplam üretim, $ACIa'O + DLIy'O$ olacaktır. Bu durumda üst gelir grubundaki bireyin toplam üretimi, fiziki sermayesinin azalması nedeniyle $LKIyIy'$ alanının değeri kadar azalırken, alt gelir grubundaki bireyin toplam üretimi, beşeri sermayesindeki artış sayesinde $BCIaIa'$ alanının değeri kadar artacaktır. $BCIaIa'$, $LKIyIy'$ 'den büyük olduğu için de toplam üretim artacaktır. Yani bu modele göre gelir dağılımının iyileşmesi ekonomik büyümeyi olumlu bir yönde etkilemektedir. Gerçekten de ülkeler arası karşılaştırmalarda, gelir dağılımında daha yüksek bir adaletsizlik, beşeri sermaye ediniminde daha düşük düzeyle birlikte görülmektedir (Weil,2005:391). Ancak gelir dağılımıyla beşeri sermaye arasındaki ilişki "*çift yönlü*" bir ilişkidir (Dao,2008:295). Bu açıdan bakıldığında eğitimin nüfusa dağılımının aynı olduğu iki ülkede eğitimin marjinal getirisinin daha yüksek olduğu ülkede, Gini katsayısı daha büyük çıkacak yani gelir, diğer ülkeye göre daha adaletsiz bir biçimde dağılacaktır. Yine benzer şekilde eğitimin getirisinin aynı olduğu iki ülkeden eğitimin daha adaletsiz dağıldığı ülkede Gini katsayısı daha yüksek olacak, yani gelir dağılımı daha adaletsiz olacaktır. (Weil,2005:375-379)Böylelikle şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır: Eğer ekonomik gelişmeyle birlikte eğitimin marjinal getirisi artarsa, gelir dağılımındaki adaletsizlik de artacaktır. Bu ekonomi geliştikçe eğitimi işgücüne olan talebin artması şeklinde kendini gösterebilir. Eğer eğitim yaygınlaştırılırsa,gelir dağılımındaki adaletsizlik azaltılabilir.

2. KREDİ PİYASASI AKSAKLIKLARI ARACILIĞIYLA İŞLEYEN KANAL

Kredi piyasalarındaki aksaklıklar yeri geldiğinde nüfusun beşeri sermaye edinim olanakları, faiz hadleri ve ücretler üzerinde etkili olarak toplumdaki beşeri sermaye miktarını kısıtlayabilmektedir ve gelir dağılımını da etkileyebilmektedir. Genel anlamda piyasa başarısızlıkları denilince dışsallıklar ve asimetric bilgidan kaynaklanan ters seçim ve ahlaki tehlike (moral hazard) akla gelmektedir. Oded Galor, ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisini açıklamaya yönelik yaklaşımların iki ana akım arasında toplandığını ifade etmektedir (Galor,2000:707,708). Bu akımlardan ilki ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisine klasik yaklaşımdır ki bu yaklaşıma giren çalışmalar fiziki sermaye üzerine yoğunlaşarak nihayetinde gelir dağılımındaki eşitsizliğin ekonomik büyümeyi olumlu etkileyeceğini öne sürerler. Ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisine modern yaklaşımın bir kolu beşeri sermaye üzerine yoğunlaşır ve kredi piyasası aksaklıklarının varlığında ortaya çıkacak durumla ilgilenir. Bu yaklaşım gelir dağılımındaki iyileşmenin beşeri sermaye yatırımlarını arttırarak ekonomik büyümeyi olumlu etkileyeceğini öne sürmektedir. Şöyle ki; kredi piyasalarında aksaklık varsa, yani kredi almakta zorluk çeken bireylerin varlığı söz konusuysa, gelir dağılımında bir iyileşme, bu kişilerin beşeri sermaye

yatırımlarını kendi kendilerine finanse etme olanaklarında bir artış demektir ve bu da daha yüksek beşeri sermaye yatırımı ve daha büyük bir ekonomi demektir. Modern yaklaşımın diğer kolu ise ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisine politik ekonomi penceresinden bakmaktır. Yukarıda bahsedilen çerçevede Galor ve Moav, 2004 yılında yayınladıkları bir makalede ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisine yaklaşımda, hem klasik, hem de modern yaklaşımı uyumlaştıran, “ birleştirilmiş “ bir model sunmaktadırlar (Galor ve Moav,2004:1001-1026). Bu modelde ekonomik büyüme-gelir dağılımı ilişkisi, fiziki ve beşeri sermayenin görelî getirilerine bağlıdır. Model tarihi gözlemlerle de uyumlu olan üç temel üzerinde yükselmektedir. Buna göre: Marjinal tasarruf eğilimi servetle birlikte yükselir. Ekonomide beşeri sermaye yatırımlarını törpüleyen kredi piyasası aksaklıklarının varlığı söz konusudur. Temel olarak ekonominin işleyişinde beşeri sermayenin önemi gittikçe artmaktadır. Ayrıca beşeri ve fiziki sermaye üretimde birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Bu varsayımlar çerçevesinde ekonomik gelişme iki rejim altında sınıflandırılabilir . Buradaki rejim kavramının politikayla hiç bir ilgisinin olmayıp, sadece ekonominin yapısal değişimini ifade ettiğini belirtmek yerinde olacaktır. Rejimleri belirleyenler; ekonomik büyümenin merkezinde fiziki sermayenin mi yoksa beşeri sermayenin mi bulunduğu, toplumun beşeri sermaye edinimindeki durumu, beşeri ve fiziki sermayenin görelî getirileri, nesiller arası transferlerin durumu gibi unsurlardır. Buna göre Rejim I ‘de fiziki sermayenin getirisi beşeri sermayeye göre yüksektir. Bunun nedeni de başlangıçta fiziki sermayenin nispi kıtlığıdır. Bu aşamada ücretler o kadar düşüktür ki fakir kesim miras bırakamamaktadır. Ayrıca görelî getirisi yeterince yüksek olmadığı için ne fakir ne de zengin kesim beşeri sermaye edinimiyle ilgilenmektedir. Bunun yanında zengin kesim miras bırakabilmektedir ve bir sonraki nesil, yani bunların çocukları, bu mirası da kullanarak fiziki sermaye varlığını arttırmaktadır. Böylece ekonomik gelişmenin merkezine fiziki sermaye oturmuş olmaktadır. Bu aşamada aralarındaki tamamlayıcılık ilişkisinden dolayı fiziki sermaye artarken beşeri sermayenin getirisi de artmaktadır, diğer yandan fiziki sermaye bollaştıkça getirisi nispi olarak azalmaktadır. Ancak durum böyle olsa da beşeri sermayenin nispi getirisi beşeri sermaye edinimini cazip hale getirinceye kadar ekonomi Rejim I’den çıkamamaktadır. Bu aşamada gelir dağılımındaki eşitsizlik ekonomik performansı olumlu bir şekilde etkileyecektir. Ücretin beşeri sermaye yatırımı cazip hale getirecek kadar yükselmesiyle Rejim II’ye geçilir. Ancak Rejim II de kendi içinde üç aşamaya ayrılmaktadır. Rejim II’nin ilk aşamasında beşeri sermayeye yatırım sadece zengin kesime has bir durumdur. Fakir kesim beşeri sermayeye yatırım yapamamaktadır. Çünkü fakir kesimin geliri çocuklarına miras bırakacak düzeyde değildir ve kredi kısıtları nedeniyle eğitim için kredi de alamamaktadırlar. Bu arada yeni başlamış olan beşeri sermaye yatırımının yanında zengin kesimin fiziki sermayeye yatırımı da devam etmektedir . Ücret bu aşamada da yükselmeye devam edecektir. Gelir dağılımının büyümeye etkisi ise bu aşamada belirsizdir. Ekonomi ücretler fakir kesimin de çocuklarına miras bırakabilecekleri bir düzeye geldiği zaman Rejim II’nin ikinci aşamasına geçer. Bu aşamada fakir kesim de beşeri sermaye yatırımı yapabilmektedir. Ancak kredi kısıtları nedeniyle hala beşeri sermaye yatırımı yapmak istediği halde bunu gerçekleştiremeyen bireyler vardır. Dolayısıyla bu aşamada gelir dağılımındaki iyileşmenin büyümeye olumlu katkı yapacağı kesin olarak söylenebilir. Artan ücret haddi ve fakirlerin çocuklarına gittikçe daha fazla miras bırakabilmesi sonucu ekonomi artık fakir kesimin kredi kısıtlarını aştığı bir aşamaya gelir . (Rejim II , aşama III). Bu aşamada ayrıca fiziki sermaye ile beşeri sermayenin getirileri birbirine eşitlenmiştir ve bu nedenle gelir dağılımının ekonomik büyüme üzerinde her hangi bir etkisi bulunmayacaktır. Sonuç olarak gelişmenin erken safhalarında büyüme olayının merkezinde fiziki sermaye var iken eşitsizlik büyüme için iyidir. Ama ekonomi geliştikçe öyle bir aşamaya gelinir ki, beşeri sermaye de fiziki sermaye ile birlikte önemli olur ve kredi kısıtlarının olduğu

sürece eşitsizlik büyüme için kötüdür. Son aşamada ise kredi kısıtlarının kısıtlayıcılığı fakirler için de ortadan kalkar ve eşitsizlik büyüme için nötr olur. Bunun sebebi modelin beşeri sermaye ve fiziki sermayenin göreceli getirileri üzerine kurulmuş olmasıdır. Bu nokta zaten Galor ve Moav modelini ana akım kredi kısıtları yaklaşımından ayıran ve orijinalitesini sağlayan noktadır. (Ana akım yaklaşım eşitsizliğin fakir ülkeler için iyi, zenginler için kötü olduğu yönündedir.) Bu modelle birlikte artık az gelişmiş ülkeler (AGÜ)'lerin büyümesi için gelir dağılımındaki eşitlik iyi olmaz görüşüne karşı çıkmak için teorik argümanlar elde edilmektedir. Zaten daha önce de değinilen; dış sermaye akımlarına açık olmanın AGÜ'ler için eşitsizlik eşittir daha fazla ekonomik büyüme önermesini zayıflatması Galor ve Moav tarafından da dile getirilmektedir. Bir de artık AGÜ'lerin dışarıdaki teknolojiye ulaşabilmeleri ülke içinde beşeri sermayenin getirisini arttıracak ve bu durumda da eşitsizlik bu ülkeler için sanılanın aksine büyüme üzerine kötü etkide bulunabilecektir (Galor ve Moav,2004:1021). Ancak modelin iki zayıf noktası göze çarpmaktadır. Bunlardan ilki Rejim II'nin ilk aşamasında gelir dağılımının ekonomik büyümeye etkisinin ne olacağının belli olmamasıdır. İkincisi ise Rejim II 'nin son aşamasında herkesin kredi kısıtlarından kurtulabilmesidir.Bu durum gerçek hayatta pek rastlanılabilecek türden değildir. Bu konudaki bir başka çalışma da Fender ve Wang'a aittir (Fender ve Wang,2003:939-964). Burada da yine kredi piyasası aksaklıklarının kaynağı olarak ahlaki zaafın ele alındığı görülmektedir. Fender–Wang modeline göre, bireyler iki dönemli hayatlarının ilk döneminde eğitim alma veya almama kararı verirler, eğitim alanlar hayatlarının ikinci döneminde eğitim kredilerini geri öderler ve kalanını da tüketirler. Modelde varsayımsal olarak miras yoktur ve eğitim almak isteyen herkes kredi bulmak zorundadır. Eğitim almamış olanlar ise eğitim almak isteyenlere fon sağlayan kesimdir ve bunlar ilk dönemde çalışırlar, ikinci dönemde de sundukları fonları faiziyle geri alır ve tüketirler.Kredi kısıtlarının olmadığı bir durumda eğitim almak isteyen herkes kredi bulur ve eğitim alır.Ancak kredi kısıtlarının devreye girmesiyle eğitim için kredi almak isteyenlerin bir bölümü kredi bulamaz. Ayrıca ahlaki zaafın varlığı durumunda, eğitim düzeyi olması gerekenin altında, sermaye–emek oranı daha yüksek, reel faiz haddi daha düşük ve eğitilmiş işgücünün ücreti daha yüksek olur. Dolayısıyla kredi piyasası aksaklıklarının varlığı toplumun kredi kullanan eğitilmişler ile kredi veren eğitimsizler olarak ikiye ayrıldığı bu ekonomide gelir dağılımı eğitilmişler, yani borçlular lehine gerçekleşmektedir. Çünkü faiz haddi, kredi piyasası aksaklıklarının olmadığı duruma göre daha yüksek sermaye-emek oranına bağlı olarak daha düşük, eğitilmiş işgücünün ücreti ise daha yüksek olacaktır. Fender ve Wang'ın çalışmasında gelir dağılımı–ekonomik büyüme ilişkisiyle ilgili net bir bilgi bulunamasa da, burada daha önce edinilen bilgileri de kullanarak bazı sonuçlar çıkarılabilir.Bu çıkarımlara sonuç bölümünde değinilmektedir. Aghion ve Bolton'un çokça atıf alan makalelerinde (Aghion ve Bolton,1997:151-172) ise Fender–Wang modelinin aksine miras bırakma söz konusudur. Böylelikle bireyler başlangıçta bir servete sahip olabilmektedirler. Aghion–Bolton modelinde bireyler üç seçenekle karşı karşıyadırlar; düşük getirili bir işte çalışmak, yüksek kazanç vadeden ama risk de içeren bir iş kurmak veya bir servetleri varsa bunu kredi piyasasına sunmak. Bahsedilen işi kurmak belli bir başlangıç sermayesi gerektirmektedir. İşte bu gerekli kuruluş sermayesi de ekonomideki bireyleri üçe ayırmaktadır. Bunlardan birincisi o kadar çok paraya sahiptir ki kendi işini kurmanın yanında, kredi piyasasına da fon sunar. İkinci tip kendi servetine kredi piyasasından sağladığı fonu da ekleyerek işini kurabilenler, üçüncü tip ise kendi işini kuramayıp yukarıda bahsedilen düşük getirili işte çalışanlardır. Ancak tam da bu noktada kredi piyasalarını aksaklığa uğratacak ahlaki zaaf mekanizması ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki; işini borç alarak kuran girişimciler, kuruluş sermayesi içinde kendi servetlerinin payı azaldıkça, yani kullandıkları kredinin payı arttıkça, işin başarısı için daha az çaba göstermektedirler. Bu yüzden

bu kişilerin başlangıç servetleri düştükçe, borç verenlerin kredinin geri ödenmesini garanti etmek için aldığı önlemler artmaktadır. Yani borçlu fakirleştikçe kredi alması zorlaşıyor denilebilir. Dolayısıyla bir kredi tayinlaması söz konusu olmaktadır. Sonuçta yazarlar gelir dağılımı–ekonomik büyüme konusunda Kuznets tipi bir sonuca varmaktadırlar (Kuznets hipotezi, gelir eşitsizliğinin, ekonomik büyümenin erken safhalarında artarken, ileri safhalarda azalacağını öne sürmektedir.) ve kredi piyasası aksaklıkları da bu Kuznets etkisini kuvvetlendirmektedir. Bu model işleyiş açısından gerçek ekonomik hayata oldukça uygun görünmektedir.

Galor ve Zeira ‘nın çalışmasında (Galor ve Zeira,1993:35-52) servet dağılımının “*ekonomik faaliyet*” düzeyi üzerinde önemli etkisinin olduğu gösterilmektedir. Onlara göre başlangıç servet dağılımları farklı olan ülkeler farklı büyüme yolları izleyeceklerdir. Yazarlar şu sonuçlara ulaşmaktadırlar: Ülke başta fakirse uzun dönemde de fakir kalır;ülke zenginse ve serveti daha adil dağıtıyorsa, uzun dönemde yine zenginliğini sürdürür; ülke zengin, ancak serveti adaletsiz dağıtıyorsa uzun dönemde fakirleşir.Ancak burada fakirlikten kurtulup zenginleşen ülkelerden bahsedilmemektedir. Bunun yanında sabit kabul edilen eğitimsiz işgücü ücret haddinin içsel hale getirilmesi ile şu iki sonuca ulaşılmaktadır: Daha az gelişmiş bir ekonomi geliri daha adaletsiz dağıtacaktır; zengin bir ekonomi ise geliri daha adil dağıtacaktır .

3.GELİR DAĞILIMININ VE EKONOMİNİN GELECEĞİ

Castells (2005:185) *yeni ekonomi* [new economy] kavramının, özellikle 1990’lı yıllarda, ABD’de *enformasyon teknolojisi* ile *finans sektörlerinin* çevresinde ve *biyo-teknolojinin* ufukta parladığı bir ortamda ortaya çıktığının altını çizmektedir. Yeni ekonomi nosyonu, iki kilit sektörde anlam kazanmaktadır. Bunlar: enformasyon teknolojisi ile finanstır. Bununla birlikte, piyasaları ciddi bir şekilde genişleten yeni sermaye, nitelikli işgücü kaynaklarına yönelen küreselleşme, yeni ekonominin ayrılmaz özelliklerini oluşturmaktadır.. Bu ise; yeni teknolojiler ve ekonominin tümüne yönelik *yönetmelik bilgi birikimi kaynağı* olarak giderek İnternet etrafında örgütlenen enformasyon teknolojisi sektörü ve elektronik iç bağlantılara sahip küresel bir finans piyasasının oluşumunda önem arz eden, ekonominin tamamında başlıca yatırım ve değer tesis etme kaynağı olan finans sektörüdür. (Castells, 2005:186–203). Yeni bir kalkınma biçimi olarak dillendirilen yeni ekonominin, beşerî sermaye ile oldukça yakın bir ilişkisi söz konusudur. Bilindiği üzere sosyo-ekonomik gelişmede insan faktörü girişimcilik, uzmanlaşmış işgücü, teknikerlik ve vasıfsız işçilik ile yöneticilik, eğitimcilik, örgütsel ve teknik gelişme için Ar-Ge, planlama ve ekonomi politikası alanındaki çalışmaları ve işlevleri kapsamaktadır. (Erkan, 1998:27). Bu bağlamda yeni ekonomi neticesinde beşerî sermayenin geliştirilmesiyle sağlam bir ekonomik büyüme ve düşük oranlı enflasyon ve işsizlik mümkün hale gelebilecektir.

4. SONUÇ

Kredi piyasalarının düzgün işlemesi hem ekonomik büyümeye ve hem de gelir dağılımının iyileşmesine olumlu katkı yapacaktır. Bu nedenle kredi piyasasındaki aksaklıkların giderilmesi devletin ilgilenmesi gereken alanlardan biri olarak karşımızda durmaktadır. Eğitimin sübvansede edilmesi bunlardan biridir. Ekonomik büyümenin merkezinde beşerî sermayenin bulunduğu bir hizmet veya bilgi ekonomisinde kredi kısıtlarının varlığı eğitim düzeyini düşürecek ve gelir dağılımını bozmanın yanı sıra büyümeyi de olumsuz etkileyecektir. Ya da kredi kısıtlarının varlığı ekonominin bildiğimiz imalat sanayi ağırlıklı yapısından hizmet sektörü ağırlıklı yapıya olan dönüşümünü zorlaştıracak ve böylece yapısal gelişmeyi olumsuz etkileyecektir.

KAYNAKÇA

- Aghion, Philippe and Patrick Bolton , “*A Theory of Trickle Down Growth and Development* “ , Review of Economic Studies, 1997, 64, 151-172
- Aghion, Philippe, Eve Caroli & Cecilia Garcia-Penalosa,”*Inequality and Economic Growth:The Perspective of the New Growth Theories*”, Journal of Economic Literature, December, 1999, 1615-1660
- Barro, Robert J. , “*Inequality and Growth in a Panel of Countries*”, Journal of Economic Growth , 5:March 2000, 5-32
- Bozkurt, V. (2000). Enformasyon Toplumu ve Türkiye. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Castells, M. (2005). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür, I. Cilt: Ağ Toplumunun Yükselişi*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Dao, Minh Quang, “*Human capital , poverty and income distribution in developing countries*”, Journal of Economic Studies, Vol:35, No:4, 2008, 294-303
- Erkan, H. (1998). Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Kültür Yayınları.
- Fender, John & Ping Wang, “*Educational Policy in a Credit Constrained Economy With Skill Heterogeneity*”, International Economic Review, Vol:44, No:3, August 2003, 939-964
- Galor, Oded & Joseph Zeira, “ *Income Distribution and Macroeconomics* “, Review of Economic Studies, 1993, 60, 35-52
- Galor, Oded & Omer Moav, “ *From Physical to Human Capital Accumulation:Inequality and the Process of Development* “, Review of Economic Studies, Vol:71, No:4, Oct. 2004, 1001-1026
- Galor, Oded Galor, “*Income Distribution and the Process of Development* “, European Economic Review, Vol:44, Issues:4-6, May 2000, 706-712
- Kuznets, Simon, “*Economic Growth and Income Inequality* “, The American Economic Review, Vol.XLV, March,1955, No:1,1-28
- Kuznets, Simon, *Modern Economic Growth; Rate, Structure and Spread*, New Haven and London, Yale University Press, 1969
- Perotti, Roberto, “*Political Equilibrium , Income Distribution and Growth*”, Review of Economic Studies, 1993, 60, 755-776
- Persson, Torsten and Guido Tabellini, “ *Is Inequality Harmful for Growth* “, The American Economic Review, Vol:84, No:3, June 1994, 600-621
- Taylor, John B., Economics, 2nd Ed., Houghton Mifflin Co., Boston, New York, 1998
- Weil ,David N. , Economic Growth , Pearson Education Inc . U.S. , 2005